

نام:	وزارت آموزش و پرورش	سؤالات امتحانی درس: علوم و فنون ادبی ۳	
نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان سیستان و بلوچستان	امتحانات نوبت: اول	تاریخ امتحان: / /
نام دبیر: اله دادزهی	مدیریت آموزش و پرورش شهرستان سیب و سوران	پایه - رشته: دوازدهم انسانی	
	دبیرستان:	مدت پاسخگویی سوالات: ۸۵ دقیقه	
	صفحه:		

ردیف	سؤال										
۱	<p>الف) تاریخ ادبیات (۲نمره)</p> <p>درستی و نادرستی عبارات زیر را بنویسید. (۵/۰نمره)</p> <p>الف) یکی از عوامل ایجاد نهضت بازگشت ادبی تضعیف جامعه بر اثر شکست ایران از روسیه ی تزاری بود. ☐ درست ☐ نادرست</p> <p>ب) اولین کسی که در ایران به نوشتن نمایشنامه ی فارسی پرداخت، نسیم شمال بود. ☐ درست ☐ نادرست</p>										
۲	<p>گزینه ی درست را انتخاب نمایید. (۱نمره)</p> <p>الف) کدام گزینه از عوامل موثر بر بیداری جامعه ی ایران در عصر مشروطه نیست؟</p> <p>۱) اعزاز دانشجویان به خارج از کشور ☐</p> <p>۲) رواج صنعت چاپ و روزنامه نویسی ☐</p> <p>۳) توجه به سبک خراسانی و عراقی ☐</p> <p>۴) تاسیس مدرسه ی دارالفنون به فرمان امیر کبیر ☐</p> <p>ب) روزنامه ی نسیم شمال و دانشکده به ترتیب با مدیریت چه کسانی منتشر شدند؟</p> <p>۱) میرزا جهانگیر خان صوراسرافیل - ملک الشعرا ی بهار ☐</p> <p>۲) سید اشرف الدین گیلانی - ملک الشعرا ی بهار ☐</p> <p>۳) میرزا یوسف خان اعتصامی - میرزا جهانگیر خان صوراسرافیل ☐</p> <p>۴) علامه دهخدا - سید اشرف الدین گیلانی ☐</p>										
۳	<p>آثار مقابل از کیست؟ (۵/۰نمره) الف) منشآت : ب) قطعه ی قلب مادر:</p> <p>ب) سبک شناسی (۲نمره)</p>										
۴	<p>گزینه ی صحیح را انتخاب نمایید. (۱نمره)</p> <p>الف) بارزترین شاخصه ی عصر بیداری کدام است؟</p> <p>۱) استفاده از آرایه ها ☐</p> <p>۲) سادگی و روانی ☐</p> <p>۳) کاربرد واژه های کهن ☐</p> <p>۴) ورود واژگان نو و فرنگی ☐</p> <p>ب) کدام یک از موارد زیر از مهم ترین درون مایه های شعر عصر بیداری نیست؟</p> <p>۱) قانون ☐</p> <p>۲) وطن ☐</p> <p>۳) آزادی ☐</p> <p>۴) عرفان ☐</p>										
۵	<p>درست یا نادرست بودن بودن هر یک از موارد زیر را تعیین کنید. (۵/۰)</p> <p>الف) شاعرانی مانند ملک الشعرا ی بهار و ادیب الممالک فراهانی به زبان ساده و صمیمی کوچه و بازار روی آوردند.</p> <p>☐ درست ☐ نادرست</p> <p>ب) از شاخصه های ارزنده ای که در عصر بیداری چشم نواز است، طنز سیاسی - اجتماعی است. ☐ درست ☐ نادرست</p>										
۶	<p>چه عواملی سبب کم توجهی شاعران به جمله ها و ترکیب های زبانی در شعر دوره ی بیداری شد؟ (ذکر دو مورد کافی است) (۵/۰نمره)</p> <p>ج) موسیقی شعر (۶نمره)</p>										
۷	<p>وزن هر یک از « گروه الف » در جدول زیر، مربوط به کدام یک از مصرع ها در « گروه ب » است؟ (۱نمره)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>الف</th> <th>ب</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>۱) مفعول مفاعیل فاعولن</td> <td>الف) گشته ام در جهان و آخر کار</td> </tr> <tr> <td>۲) فاعلاتن مفاعیل فعلن</td> <td>ب) ما همه چشمیم و تو نور ای صنم</td> </tr> <tr> <td>۳) مفاعیل فعاتن مفاعیل فع لن</td> <td>ج) برداشته دل ز کار او بخت</td> </tr> <tr> <td>۴) مفتعلن مفتعلن فاعلن</td> <td>د) چه نسبت است به زندی، صلاح و تقوا را</td> </tr> </tbody> </table>	الف	ب	۱) مفعول مفاعیل فاعولن	الف) گشته ام در جهان و آخر کار	۲) فاعلاتن مفاعیل فعلن	ب) ما همه چشمیم و تو نور ای صنم	۳) مفاعیل فعاتن مفاعیل فع لن	ج) برداشته دل ز کار او بخت	۴) مفتعلن مفتعلن فاعلن	د) چه نسبت است به زندی، صلاح و تقوا را
الف	ب										
۱) مفعول مفاعیل فاعولن	الف) گشته ام در جهان و آخر کار										
۲) فاعلاتن مفاعیل فعلن	ب) ما همه چشمیم و تو نور ای صنم										
۳) مفاعیل فعاتن مفاعیل فع لن	ج) برداشته دل ز کار او بخت										
۴) مفتعلن مفتعلن فاعلن	د) چه نسبت است به زندی، صلاح و تقوا را										

۸ پایه های آوایی بیت زیر را به دو صورت جدا کنید و نام وزن آن را بنویسید. (۲نمره)
چون درد عاشقی به جهان هیچ درد نیست تا درد عاشقی نچشد مرد، مرد نیست

۹ تقطیع موارد زیر به صورتی که بین کمانک مشخص شده با کدام اختیار شاعری مطابقت دارد؟ (۵/۰نمره)
الف) آرزوی ما (- U U U -)
ب) شبانه (U - -)

۱۰ بیت زیر را پس از تقطیع هجایی، علامت گذاری و نام وزن؛ اختیار زبانی به کار رفته را مشخص نمایید. (۵/۲نمره)
چو تو خود کنی اختر خویشت را بد مدار از فلک چشم نیک اختری را

ج) زیبایی شناسی (۶نمره)

۱۱ هر یک از آرایه های مراعات نظیر، تلمیح و تضمین را در ابیات زیر پیدا کرده و مشخص نمایید. (۵/۱نمره)
الف) هر کجا غم نیست، ان جا زندگانی مشکل است زین سبب آدم به تعجیل از بهشت آمد برون

ب) شهریارا به جز این شاهد عشق شیراز نیست در شهر نگاری که دل از ما ببرد

ج) غنچه در باغ نخندد بی او میوه بر شاخ نبیند بی او

۱۲ بیت زیر به کدام داستان تاریخی - مذهبی تلمیح دارد؟ (۵/۰نمره)
گواه رهرو آن باشد که سردش یابی از دوزخ نشان عاشق آن باشد که خشکش بینی از دریا

۱۳ آرایه ی تضمین را در بیت زیر پیدا کنید و بنویسید مورد تضمین شده از کیست؟ (۵/۰نمره)
خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی

۱۴ در کدام یک از ابیات زیر مراعات نظیر وجود دارد؟ توضیح دهید. (۵/۰نمره)

الف) دولت طلبی سبب نگه دار با خلق خدا ادب نگه دار

ب) نخل زبان را رطب نوش داد در سخن را صدف گوش داد

۱۵ آرایه های لف و نشر، تناقض و تضاد را در ابیات زیر مشخص کنید. (۵/۱نمره)

الف) غریب نیست اگر شد ز خویش بیگانه هر آن غریب که گشته است آشنای شما

ب) با کمال اتحاد از وصل مهجوریم ما همچو ساغر می به لب داریم و مخموریم ما

ج) درّ مرجان است دندان و لب جانان و نیست با لب و دندان همچون درّ و چون مرجان پری

۱۶ در بیت زیر با توجه به آرایه ی لف و نشر، جدول زیر را کامل نمایید.(۵/۱نمره)
چشم و دهن آن صنم لاله رخان از پسته و بادام کشیده است نشان

لف ها	نشرها	نوع لف و نشر

(و) تحلیل نظم و نثر (۴نمره)

۱۷ در عبارت « دو کس دشمن مُلک و دین اند: پادشاه بی حلم و زاهد بی علم » آرایه لف و نشر را پیدا کرده و نوع آن را بنویسید. (۱نمره)

۱۸ در بیت « کامی از دَیر و حرم هیچ ندیدم در عشق
الف) دو آرایه پیدا کرده و مشخص نمایید. (۵/۰نمره)

ب) مصرع دوم را تقطیع کرده و وزن آن را بنویسید. (۵/۱نمره)

۱۹ ابیات زیر را بخوانید، سپس به سوالات پاسخ دهید.
آن زمان که بنهادم سر به پای آزادی
دست خود ز جان شستم از برای آزادی
در محیط طوفان ز ماهرانه درجنگ است
ناخدای استبداد با خدای آزادی
الف) بیت اول را از نظر زیبایی شناسی (آرایه های ادبی) بررسی کنید.(۵/۰نمره)

ب) دو مورد از ویژگی های زبانی شعر بالا را بنویسید. (۵/۰نمره)

« به دانش گرای و بدو شو بلند »

تاریخ و امضاء :

نام مصحح : اله دادرهی

نمره به عدد: نمره به حروف: